

HOẠT ĐỘNG TÀI CHÍNH NÔNG THÔN KHU VỰC DUYÊN HẢI NAM TRUNG BỘ THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

Ngày nhận: 26/7/2013
Ngày nhận lại: 31/7/2013
Ngày duyệt đăng: 02/8/2013
Mã số: 8-13-CD-89

Trịnh Thị Lạc
Học viện Ngân hàng - Phân viện Phú Yên

Tóm tắt: Hoạt động tài chính nông thôn (TCNT) khu vực Duyên hải Nam Trung bộ (DHNTB) chịu sự tác động lớn từ phía Chính phủ thông qua các chính sách tín dụng trực tiếp. Trong nhiều năm qua, khu vực DHNTB đã có sự thay đổi trong đời sống ở nông thôn. Tuy nhiên, chính sách can thiệp trực tiếp của Chính phủ vào thị trường TCNT còn bộc lộ những hạn chế: chính sách tín dụng chưa hiệu quả, chưa đưa được vốn đến đúng đối tượng, kết quả là nhiều hộ nông dân vẫn khó tiếp cận vốn ngân hàng và tỷ lệ hộ nghèo của khu vực vẫn còn cao (16,9% so với 14,2% của cả nước). Ngoài dịch vụ tín dụng, các dịch vụ tài chính khác ít được cung cấp. Những hạn chế này xuất phát từ cách tiếp cận truyền thống về TCNT. Vì vậy, các giải pháp được đề xuất tập trung vào việc thay đổi cách tiếp cận về TCNT, dựa trên một thị trường tài chính lành mạnh, hiệu quả và cạnh tranh.

Từ khóa: Tài chính nông thôn, phát triển, Duyên hải Nam Trung bộ.

Đặt vấn đề

Hiện nay cơ cấu kinh tế chủ yếu của vùng DHNTB vẫn là nông nghiệp, phát triển kinh tế nông nghiệp nông thôn vẫn là tiền đề cho sự phát triển kinh tế vùng. Trong xu hướng chung đó, sự phát triển hoạt động TCNT có ý nghĩa rất quan trọng. Tuy nhiên, hoạt động TCNT khu vực DHNTB nhìn chung vẫn còn hạn chế, chỉ dừng lại ở dịch vụ tín dụng, chưa khai thác hết tiềm lực hiện có và chưa đáp ứng hết yêu cầu của người dân. Các chính sách tín dụng ưu đãi của Chính phủ vẫn còn nhiều bất cập sau khi triển khai. Thực trạng này đặt ra yêu cầu cần phải có những biện pháp để giải quyết những vướng mắc còn tồn tại và hướng tới một thị trường TCNT lành mạnh, tạo động lực cho phát triển kinh tế nông nghiệp nông thôn.

Cơ sở lý thuyết

TCNT là các dịch vụ tài chính tập trung vào khu vực hộ gia đình và các doanh nghiệp ở

khu vực nông thôn, bao gồm cả hoạt động nông nghiệp lẫn phi nông nghiệp, hướng vào cả người nghèo và không nghèo. TCNT bao gồm các dịch vụ như tín dụng, tiết kiệm, bảo hiểm vi mô, chuyển tiền. Phát triển hoạt động TCNT có ý nghĩa trong việc giúp tăng thu nhập và giảm nghèo đói ở khu vực nông thôn, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và xây dựng các tổ chức TCNT bền vững. Vì vậy, Chính phủ, đặc biệt là ở các nước đang phát triển, luôn quan tâm đến phát triển kinh tế nông nghiệp nông thôn. Có hai cách can thiệp vào thị trường TCNT:

Thứ nhất, dựa trên hướng tiếp cận truyền thống, quan niệm rằng: (i) Nông dân là những người nghèo không thể tiết kiệm, thiếu khả năng tiếp cận tín dụng; (ii) Những người cho vay phi chính thức lấy mức lãi suất “cắt cổ”; (iii) Các khoản vay ngắn hạn phi chính thức với lãi suất cao được xem là không thích hợp cho đầu tư sản xuất vốn được coi là cần thiết cho sự thay đổi về công nghệ và phát